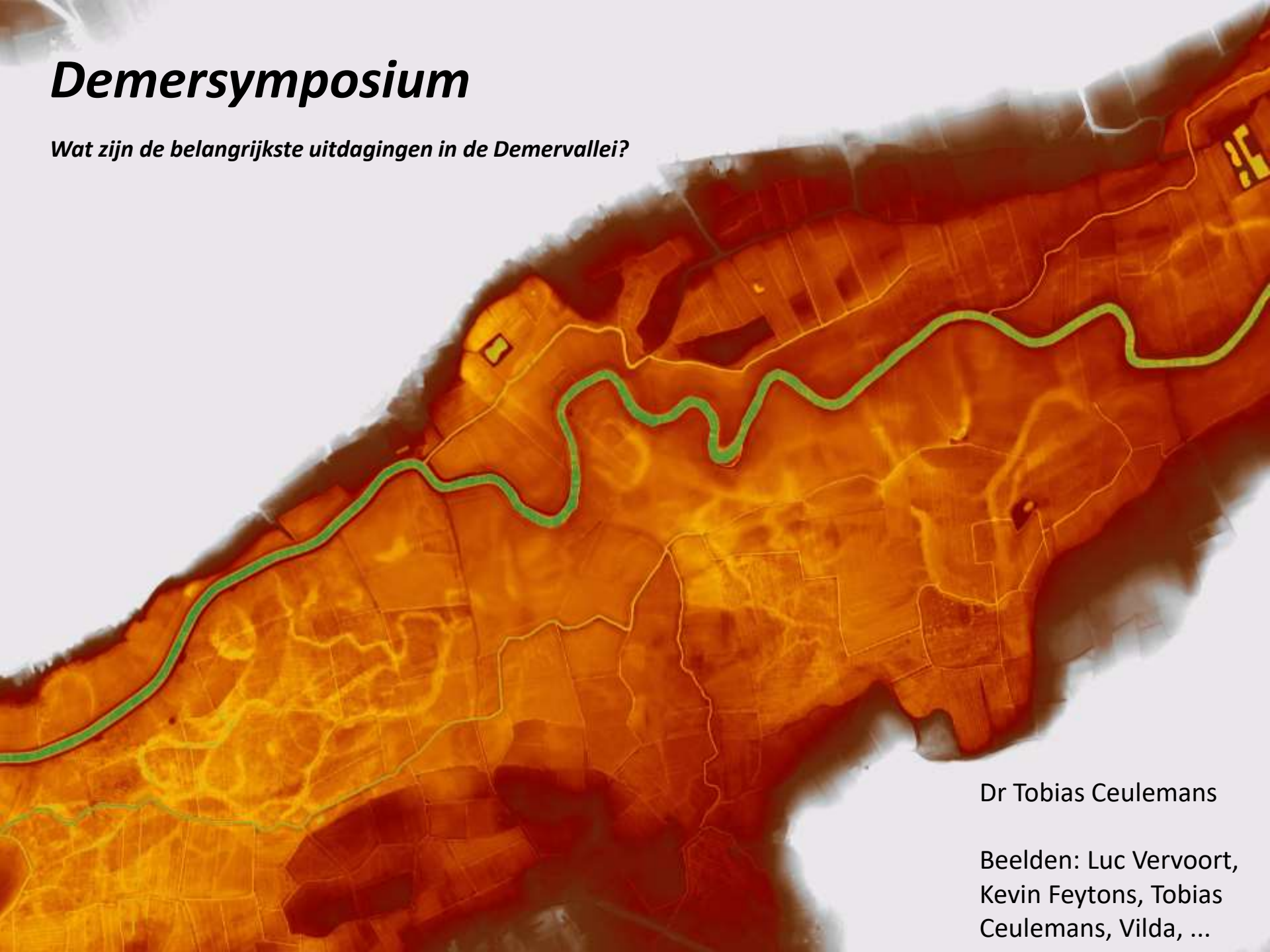

Demersymposium

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen in de Demervallei?

Dr Tobias Ceulemans

Beelden: Luc Vervoort,
Kevin Feytons, Tobias
Ceulemans, Vilda, ...

Welkom in de Demervallei...

Welkom in de Demervallei!

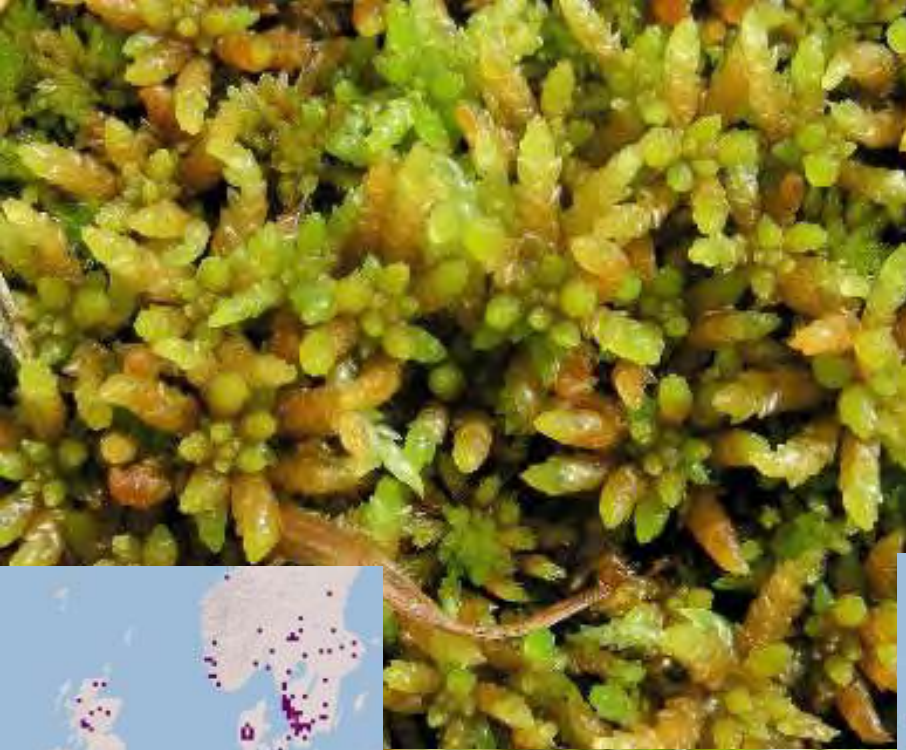
Unieke biodiversiteit

Belangrijke ecosysteemdiensten

Waterretentie

Waterzuivering

Koolstofopslag

Biodiversiteit

...

Wat zijn de knelpunten?

Algemeen knelpunt:
een ongeluk is snel gebeurd in
Vlaamse populaties

Algemeen knelpunt: Waterkwaliteit

Specifieke knelpunten verschillen afhankelijk van geologie van rivier:
De alluviale vallei

Alluviale valleien – verdroging, verzuring, eutrofiëring

Specifieke knelpunten verschillen afhankelijk van geologie van rivier:
De veenvallei

De veenvallei – verdroging, verzuring, veenafbraak, eutrofiëring

Oorzaken...

Specifieke verschillen in hydrologie

Schommelende watertafel

Goed voor
stikstofreductie

Constance watertafel

Anders veenaafbraak

Nog knelpunten in de riviervallei – gebrek aan natuurlijke structuur en ruimte

En toen kwam dit...

En dit...

En dit...

En dit...

En niet voor de eerste keer...

Wat zijn de gevolgen?

Wat zijn de gevolgen?

Hoe dan nog natuurbehoud in deze nieuwe context?

Hoe dan nog natuurbehoud in deze nieuwe context?

Conclusies

**De tijd tikt genadeloos verder
Klimaatverandering is een feit**

Maatregelen zullen véél sneller moeten

Specifieke verschillen in hydrologie

Schommelende watertafel

Zomeroverstromingen kunnen mits bepaalde randvoorwaarden:

- waterkwaliteit
 - duur
 - diepte
- stroming

Positieve noot: Wellicht zelfs zinvol als stikstofmitigatiemaatregel als bodem niet volledig zuurstofloos wordt omdat dan fosfaat vrijkomt

Constante watertafel

Zomeroverstromingen kunnen niet

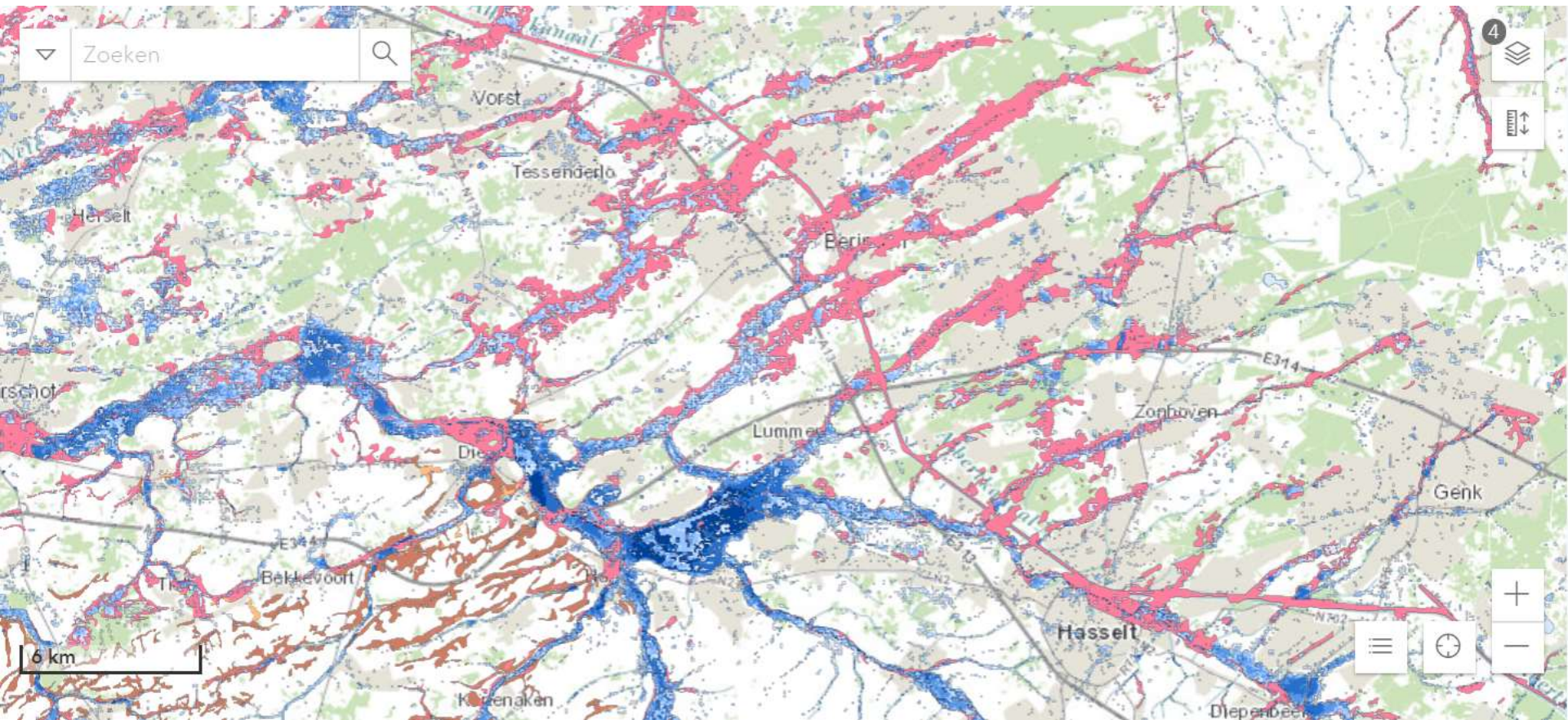
Drainage kan niet

Snelle (nood)ingrepen om veenaafbraak te stoppen (?)

Noodzaak: Veel meer en veel snellere uitvoering van waterretentie en infiltratie (onafhankelijk van bestemming natuur, landbouw, bewoning, industrie)

- ✓ Vooral meer water opwaarts (langs bovenlopen, in afstromgebieden, in bebouwd gebied) ophouden, infiltreren en vertragen
 - ✓ Benut daarbij koppelkansen met droogtebeheer, erosiebeheer, ...
 - ✓ Zal ook voor waterveiligheid cruciaal zijn
 - ✓ Hemelwater- en droogteplannen
 - ✓ Slimme sturing van het watersysteem

An aerial photograph of a meandering river system. The river flows from the top left towards the bottom right, forming a large loop. In the center of this loop is a large, roughly circular island covered in dense green grass and some bare patches of sand. The riverbanks are also covered in green vegetation, with some areas appearing to be wetlands or marshes. In the background, a dirt road or path runs along the top edge of the scene, and there are more trees and greenery beyond that. The overall scene depicts a natural, possibly restored, river environment.

Versneld vernatuurlijken van de rivier!

Versneld dijkverlagingen, dijkverwijderingen en maximaal aanspreken open ruimte in de vallei voor waterspreiding

Vooraf ook naar bovenbekken kijken

Noodzaak: Snelle ontwatering én bevloeiing stoppen – herstel de haarvaten van het systeem

Noodzaak: Snelle ontwatering én bevloeiing stoppen – herstel de haarvaten van het systeem

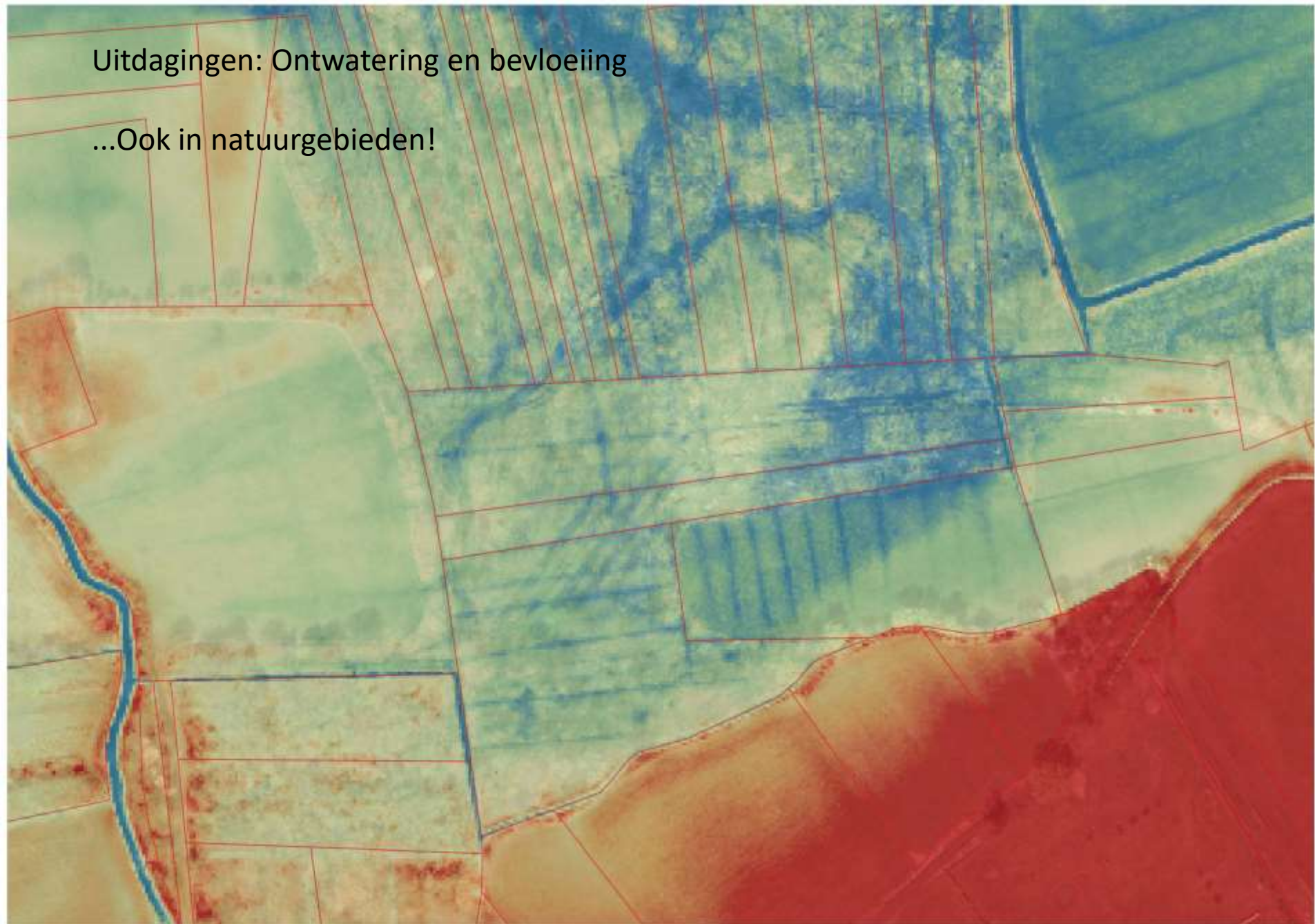

Ontwatering en bevoeiing

...Voor landbouw

Uitdagingen: Ontwatering en bevoeiing

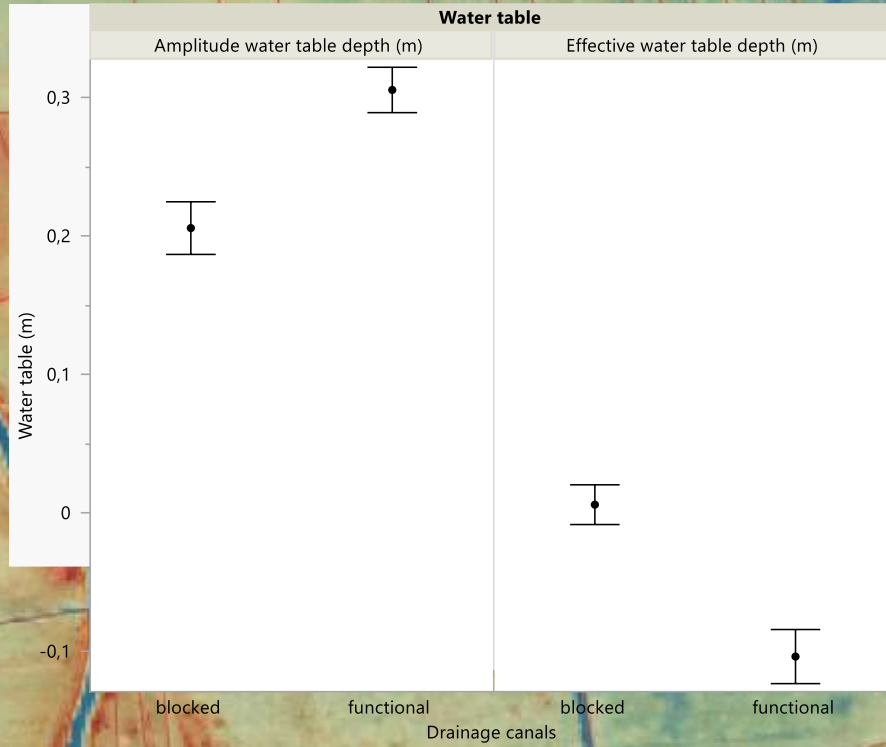
...Ook in natuurgebieden!

Ontwatering en bevloeiing

...Ook in natuurgebieden!

• Mean

**Uitdagingen: natuurbeheer → geen middel
boven doel stellen maar anders inrichten**

**droge veengebieden zijn overstroombaar en
klinken in/breken af/verzuren door droogte én
overstroming: beheer is dan kosten op sterfbed**

Positieve noot in sterke kwelzones (vooral veen):

Gelukkig is er nog wat veerkracht...

Maar geduld zal ook nodig zijn en kan gepaard gaan met pijnlijke situaties...

**Ondertussen bij het *rijden* steeds achterom kijken:
Alle maatregelen permanent en maximaal toetsen aan het niet verliezen van onvervangbare
biodiversiteit - onmiddellijke nood- of tijdelijke ingrepen om relictten te bewaren**

De meeste IHD's zijn onverplaatsbaar en onvervangbaar!

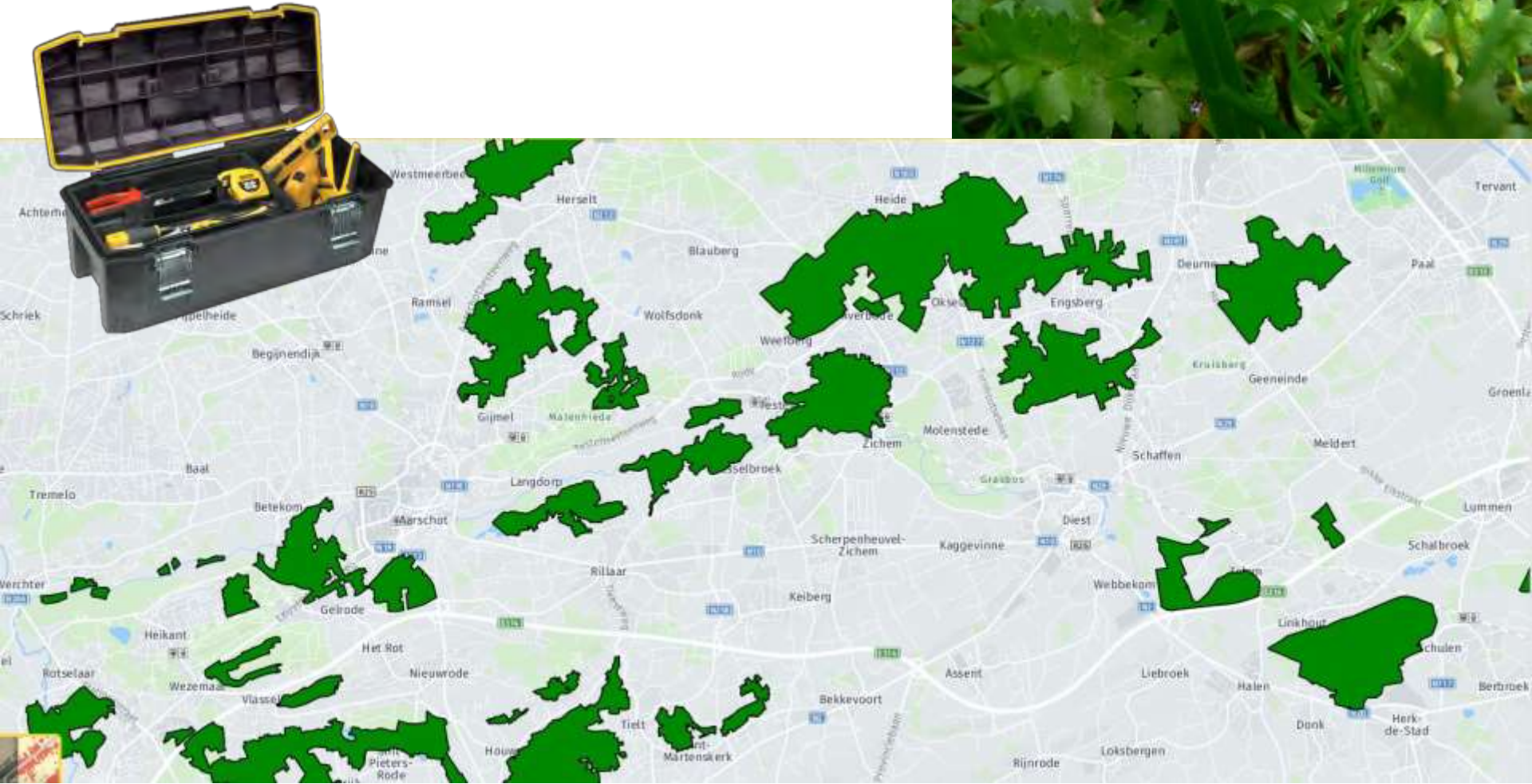

Lest not forget...

Positieve noot: Er is een dwingende toolbox om Vlaanderen aan te sporen om veel sneller werk te maken van middelen en personeel voor uitvoering van noodzakelijke ingrepen

Iedereen zal hierin verantwoordelijkheid moeten nemen

Demervallei 2040?

We zitten allemaal in hetzelfde schuitje...

